

EUROPSKI PARLAMENT

2009 - 2014

Dokument s plenarne sjednice

8.1.2014

B7-0011/2014

PRIJEDLOG REZOLUCIJE

podnesen nakon izjave Komisije

u skladu s člankom 110. stavkom 2. Poslovnika

o strategiji EU-a na području beskućništva
(2013/2994(RSP))

**Raül Romeva i Rueda, Karima Delli, Rui Tavares, Jean Lambert,
Elisabeth Schroedter, Nikos Chrysogelos**
u ime kluba Verts/ALE

RE\1014712HR.doc

PE527.196v01-00

HR

Ujedinjena u raznolikosti

HR

B7-0011/2014

Rezolucija Europskog parlamenta o strategiji EU-a na području beskućništva (2013/2994(RSP))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji, a posebno njegove članke 2. i 3.,
- uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 9.,
- uzimajući u obzir revidiranu Europsku socijalnu povelju Vijeća Europe, a posebno njezin članak 31.,
- uzimajući u obzir Povelju o temeljnim pravima Europske unije, posebice njezin članak 34.,
- uzimajući u obzir svoju izjavu od 16. prosinca 2010. o strategiji EU-a na području beskućništva¹,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 14. rujna 2011. o strategiji EU-a na području beskućništva²,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 11. lipnja 2013. o socijalnom stanovanju u Europskoj uniji³,
- uzimajući u obzir završne preporuke Europske konsenzusne konferencije o beskućništvu od 9. i 10. prosinca 2010.,
- uzimajući u obzir zaključke okruglog stola ministara nadležnih za pitanja o beskućništvu u organizaciji irskog predsjedništva u ožujku 2013.,
- uzimajući u obzir zaključke 19. neslužbenog sastanka europskih ministara za stambena pitanja od 9. i 10. prosinca 2013.,
- uzimajući u obzir zaključke okruglog stola ministara EU-a nadležnih za pitanja o beskućništvu od 1. ožujka 2013. koji uključuju šest načela o politici beskućništva EU-a i poziv Komisiji da iskaže potporu i olakša napore država članica u pogledu borbe protiv beskućništva provedbom paketa mjera EU-a za socijalno ulaganje,
- uzimajući u obzir godišnje izvješće za 2012. Odbora za socijalnu zaštitu pod nazivom „Socijalna Europa: trenutni izazovi i put unaprijed” kojim se izvješćuje o općem trendu porasta beskućništva u velikom dijelu EU-a,
- uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 3. srpnja 2013. o stanju temeljnih prava: standardi i

¹ SL C 169 E, 15.6.2012., str.139

² SL C 51 E, 22.2.2013., str.101

³ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2013)0246

prakse u Mađarskoj¹, kojom se mađarsku vladu potiče na preuzimanje odgovornosti u pogledu beskućništva i okončanje praksi kriminalizacije beskućnika,

- uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija pod naslovom „Prema europskom programu za socijalno stanovanje” iz listopada 2011. kojim se Komisiju poziva da bez odgode provede strategiju EU-a na području beskućništva kako je to predložio Parlament svojom rezolucijom iz 2011.,
 - uzimajući u obzir mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora pod naslovom „Pitanje beskućništva” od 27. listopada 2011. u kojem on poziva Komisiju da razvije ambicioznu strategiju o pitanju beskućništva te da podupre države članice u razvijanju učinkovitih nacionalnih strategija,
 - uzimajući u obzir članak 110. stavak 2. Poslovnika,
- A. budući da beskućništvo i dalje pogađa ljude u svim državama članicama i predstavlja neprihvatljivu povredu ljudskog dostojanstva i ljudskih prava;
 - B. budući da beskućništvo predstavlja najekstremniji oblik siromaštva i oskudice te da je posljednjih godina zabilježen njegov porast u gotovo svim državama članicama;
 - C. budući da siromaštvo nije zločin i budući da ni beskućništvo nije zločin niti izbor stila života;
 - D. budući da zemlje najteže pogođene gospodarskom i financijskom krizom svjedoče besprimjernom porastu beskućništva, posebno beskućništva mladih;
 - E. budući da je beskućništvo postalo jasan prioritet politike siromaštva EU-a u okviru Strategije EU-a 2020. i paketa mjera EU-a za socijalno ulaganje;
 - F. budući da je u rujnu 2011. Parlament velikom većinom usvojio rezoluciju kojom se poziva na osmišljavanje integrirane strategije EU-a, poduprte nacionalnim i regionalnim strategijama, čiji bi dugoročni cilj bilo iskorjenjivanje beskućništva;
 - G. budući da je na okruglom stolu ministara na temu beskućništva u Leuvenu 1. ožujka 2013. dogovoreno šest načela;
 - H. budući da je nekoliko tijela EU-a poput Vijeća za zapošljavanje, socijalnu politiku, zdravstvo i potrošačka pitanja (EPSCO), Odbora regija, Europskog gospodarskog i socijalnog odbora i Parlamenta pozvalo Komisiju da razvije strategiju EU-a na području beskućništva ili nešto slično;
 - I. budući da je koordinacija politika na razini EU-a na području beskućništva u okviru otvorene metode koordinacije po pitanju socijalne zaštite i socijalne uključenosti i strategije Europa 2020. tijekom proteklog desetljeća davala dodanu vrijednost naporima na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini te budući da postoji potreba i potražnja za daljnjim razvojem ovog rada sa strateškim i dugoročnijim pristupom;

¹ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2013)0315

- J. budući da je beskućništvo po svojoj prirodi višedimenzionalan problem i zahtijeva višedimenzionalan politički odgovor;
- K. budući da sve više dokaza upućuje na to da je pristup beskućništvu utemeljen na osiguravanju stanovanja najdjelotvorniji pri ostvarivanju održivog uključenja;
- L. budući da su za strategiju Europa 2020. i njezin glavni cilj da se do 2020. za najmanje 20 milijuna ljudi ukloni rizik od siromaštva i socijalne isključenosti, što bi trebalo usmjeriti i na smanjivanje beskućništva, potrebni obnovljeni naponi država članica i EU-a;
- M. budući da je ključni element strategije Europe 2020. vodeća inicijativa Europska platforma protiv siromaštva i socijalne isključenosti, koja uključuje nekoliko djelovanja povezanih s beskućništvom koja još nisu provedena;
- N. budući da se sve više pažnje posvećuje beskućništvu u okviru semestra EU-a, a nekoliko je država članica postavilo beskućništvo kao prioritet u suzbijanju siromaštva u svojim nacionalnim programima reformi za 2012. i 2013.;
- O. budući da trenutni politički okvir EU-a i socijalna situacija na terenu grade put prema ojačanom i ambicioznijem djelovanju u vezi s beskućništvom na razini EU-a;
- P. budući da Europska konsenzusna konferencija iz prosinca 2010. pruža čvrstu osnovu za ambicioznije djelovanje EU-a u vezi s beskućništvom;
- Q. budući da je neposredna odgovornost za rješavanje beskućništva u domeni država članica, a posebno regionalnih i lokalnih vlasti i budući da strategija EU-a u tome ima komplementarnu ulogu;
- R. budući da je snažnija uloga Komisije moguća u okviru njezinih trenutnih područja nadležnosti i uz poštovanje načela supsidijarnosti;
- S. budući da je glavna uprava za zapošljavanje najprimjerenija za vođenje pitanja beskućništva, ali i nekoliko drugih glavnih uprava također bi se trebalo baviti beskućništvom unutar svojih područja nadležnosti;
- T. budući da sve više država članica ima cjelovitu strategiju o beskućništvu te bi one mogle imati koristi od europske suradnje za daljnji razvoj svojih politika;
- U. budući da su u nekim državama članicama tijela javne vlasti poduzela mjere za kažnjavanje ili kriminalizaciju beskućništva koje ne poštuju temeljna prava beskućnika, neučinkovite su i čija je provedba uglavnom skupa;
- V. budući da kriminalizacija beskućništva ne priliči demokratskom modernom društvu i predstavlja dvostruko kažnjavanje osoba koje su već socijalno isključene i siromašne;
 - 1. poziva Komisiju da bez odgode razvije strategiju EU-a na području beskućništva sličnu onome što je izneseno u Rezoluciji Parlamenta od 14. rujna 2011. o strategiji EU-a o beskućništvu i prijedlozima drugih institucija i tijela EU-a;
 - 2. poziva Komisiju na uspostavu stručne skupine na visokoj razini koja bi Komisiji pomogla

u pripremanju i daljnjem razvoju strategije EU-a na području beskućništva; naglašava da bi dio te stručne skupine trebali biti predstavnici glavnih zainteresiranih strana uključeni u borbu protiv beskućništva, uključujući lokalne vlasti, istraživače, nevladine organizacije i same beskućnike;

3. potiče Vijeće ministara za zapošljavanje, socijalnu politiku, zdravlje i pitanja potrošača (EPSCO) da raspravi i potvrdi europsku strategiju na području beskućništva na temelju konkretnih prijedloga Komisije;
4. poziva Komisiju da razmotri napomene o pitanju beskućništva u preporukama osmišljenima za svaku državu posebno koje se odnose na države članice u kojima je potrebno hitno ostvariti napredak u pogledu suzbijanja beskućništva; poziva države članice na daljnje jačanje uključivanja pitanja beskućništva u svoje programe nacionalnih reformi;
5. poziva države članice da razviju sveobuhvatne strategije na području beskućništva koje su usmjerene k osiguravanju stanovanja i strožoj prevenciji beskućništva te kojima se u obzir uzimaju smjernice dane u Komunikaciji Komisije pod naslovom „Socijalno ulaganje za rast i koheziju” te radni dokument službi Komisije pod naslovom „Suočavanje s beskućništvom u Europskoj uniji”;
6. ukazuje na svoju Rezoluciju od 14. rujna 2011. o beskućništvu kao materijalu za ključne elemente strategije EU-a na području beskućništva te poziva Vijeće i Komisiju da iznesu svoje mišljenje o sljedećim stavkama:
 - redovitom nadziranju napretka država članica na području beskućništva,
 - europskom pokazatelju utemeljenom na europskoj tipologiji beskućništva i modelu stambene isključenosti kako bi se mjerio razmjer socijalne isključenosti nastale zbog neriješenog stambenog pitanja,
 - istraživanju i izgradnji znanja o politikama i uslugama za beskućništvo, uključujući studije o isplativosti,
 - socijalnim inovacijama u politikama i uslugama za beskućništvo, uključujući testiranje i podizanje na višu razinu,
 - vezi s fondovima EU-a, pogotovo Europskim socijalnim fondom, Europskim fondom za regionalni razvoj i Fondom za europsku pomoć za najugroženije;
7. poziva Komisiju da koristi program EaSI (za zapošljavanje i socijalne inovacije) kao glavni izvor financiranja za strategiju EU-a za financiranje istraživanja i transnacionalnih razmjena te da dodatno ojača svoju suradnju s ključnim europskim partnerima kao što su FEANTSA (Europska federacija nacionalnih organizacija koje rade s beskućnicima) i HABITACT (Europski forum za razmjenu na temu lokalnih strategija o beskućništvu);
8. naglašava potrebu za tim da se Europskom platformom protiv siromaštva i socijalne isključenosti te Okvirnim programom za istraživanje podupru socijalne inovacije u cilju

analiziranja novih politika usmjerenih na pitanja stanovanja i smanjenja beskućništva;

9. poziva države članice i predsjedništvo EU-a da redovito održavaju europski okrugli stol ministara EU-a nadležnih za beskućništvo, kako ga je pokrenulo irsko predsjedništvo EU-a u ožujku 2013.; poziva Komisiju da pruži praktičnu i financijsku potporu ovom sastanku;
10. pozdravlja šest načela dogovorenih na okruglom stolu ministara na temu beskućništva u Leuvenu 1. ožujka 2013. tijekom irskog predsjedništva;
11. poziva Odbor za socijalnu zaštitu da u sklopu praćenja koje obavlja pozornost obrati radu na planu beskućništva u okviru Strategije EU-a 2020., uključujući monitor učinka socijalne zaštite utemeljen na zajedničkom ocjenjivačkom okviru i nacionalnim socijalnim izvješćima;
12. poziva Komisiju da uključi beskućništvo u sva relevantna područja politike EU-a i potiče ju da uključi različite glavne uprave u razvoj i provedbu strategija EU-a o beskućništvu pod vodstvom glavne uprave za zapošljavanje, socijalna pitanja i uključenost;
13. poziva Komisiju da se usredotoči na sljedeće prioritetne teme u strategiji EU-a o beskućništvu:
 - pristup beskućništvu utemeljen na osiguravanju stanovanja kao socijalnom ulaganju,
 - vezu između slobode kretanja i beskućništva,
 - kvalitetu usluga za beskućnike,
 - prevenciju beskućništva,
 - beskućništvo mladih;
14. vjeruje da bi države članice i njihove lokalne vlasti u suradnji s udrugama stanara trebale provesti učinkovite politike prevencije kojima bi se okončale deložacije stanara, posebno najosjetljivijih kućanstava te poglavito tijekom hladnih razdoblja, na temelju toga da, uzimajući u obzir ljudski trošak deložacije, poglavito u slučaju obitelji, podmirivanje te sprečavanje zakašnjelih i neisplaćenih stanarina predstavlja jeftiniju mogućnost za nadležne vlasti;
15. poziva Komisiju i Vijeće da razmotre uvođenje jamstva EU-a radi osiguravanja da nitko u Europskoj uniji nije prisiljen spavati na ulici zbog nedostatka (hitnih) usluga prilagođenih njegovim potrebama; vjeruje da bi se takvo jamstvo moglo osmisliti prema modelu jamstva za mlade te se koristiti istom strukturom upravljanja;
16. poziva države članice da razviju cjenovno prihvatljiv socijalni stambeni sustav prilagođen najosjetljivijim pojedincima u cilju sprečavanja socijalne isključenosti i beskućništva;
17. poziva države članice i njihove lokalne i regionalne vlasti da provedu učinkovite poticajne mjere na temelju predviđanja o stambenim potrebama u cilju borbe protiv pojave dugoročno praznih stambenih objekata, poglavito u gusto naseljenim područjima, kako bi

se riješio problem imovinskih špekulacija i te nekretnine pretvorilo u cjenovno prihvatljiv socijalni stambeni prostor;

18. izražava zabrinutost zbog hipotekarnog stanja u Španjolskoj, Irskoj i sada Grčkoj, poglavito u pogledu valova deložiranja koji će dovesti do velikog broja beskućnika; smatra da ažurirano španjolsko hipotekarno pravo nije usklađeno s presudom Suda od 14. ožujka 2013.; poziva Komisiju da potakne Španjolsku da zajamči odgovarajuću transpoziciju Direktive 93/13/EEZ; poziva na reformu bankarskog sektora koja bi zabranom oduzimanja nekretnine u svrhu prisilne naplate odgovorila na potrebe društva; preporuča državama članicama da usvoje politiku neutralnog prava uživanja stambenog objekta kako bi se spriječili slučajevi naglog porasta cijena nekretnina;
19. poziva Komisiju i Agenciju Europske unije za temeljna prava (FRA) da se dodatno usredotoče na temu posljedica ekstremnog siromaštva za pristup temeljnim pravima i njihovo korištenje, imajući u vidu da je ispunjenje prava na stanovanje ključno za korištenje punog raspona drugih prava, uključujući politička i socijalna prava;
20. poziva države članice na korištenje svih raspoloživih sredstava u cilju iskorjenjivanja najtežih oblika siromaštva, uključujući beskućništvo; upozorava na to da smanjivanje vidljivosti beskućnika otežava stanje;
21. poziva države članice da odmah stanu na kraj kriminalizaciji beskućnika, uključujući u Poljskoj, Mađarskoj i Belgiji, te da izmijene diskriminirajuće prakse na snazi kojima se beskućnicima onemogućava pristup socijalnim uslugama i prihvatilištima, poglavito u Engleskoj i Nizozemskoj;
22. poziva Komisiju na pomno praćenje tog procesa i donošenje preporuka osmišljenih za svaku državu posebno kad god je to potrebno kako bi se osiguralo poštovanje ljudskog dostojanstva u cijelom EU-u;
23. poziva države članice da okončaju kršenje međunarodnih ugovora o ljudskim pravima i da poštuju sve sporazume koje su potpisale, uključujući Povelju o temeljnim pravima, Međunarodni pakt UN-a o građanskim i političkim pravima (ICCPR) i izmijenjenu Socijalnu povelju Vijeća Europe;
24. poziva Komisiju da osigura da njezine politike i preporuke politika ne dovedu do kršenja ljudskih prava;
25. poziva Komisiju i države članice na ohrabrivanje razmjene dobrih praksi u pogledu učinkovite provedbe prava na stanovanje;
26. smatra da bi strategija EU-a o beskućništvu trebala u potpunosti poštovati Ugovor o funkcioniranju Europske unije (UFEU), koji potvrđuje „ključnu ulogu i široko diskrecijsko pravo nacionalnih, regionalnih i lokalnih tijela u pružanju, naručivanju i organiziranju usluga od općeg gospodarskog interesa u najvećoj mogućoj mjeri povezanih s potrebama korisnika”; smatra da je odgovornost za rješavanje beskućništva u domeni država članica i da bi stoga strategija EU-a o beskućništvu trebala što je djelotvornije moguće podupirati države članice koje preuzimaju tu odgovornost uz istovremeno puno poštovanje načela supsidijarnosti;

27. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, Odboru regija, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru, Odboru za socijalnu zaštitu i Vijeću Europe.